

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 10 decembrie 2021
(OR. en)

14919/21
ADD 1

JAI 1403
FREMP 297

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	9 decembrie 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 777 final - Annex
Subiect:	ANEXĂ la COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU O Europă mai favorabilă incluziunii și mai protectoare: includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în lista infracțiunilor incriminate de UE

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2021) 777 final - Annex.

Anexă: COM(2021) 777 final - Annex

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.12.2021
COM(2021) 777 final

ANNEX

ANEXĂ

la

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

O Europă mai favorabilă incluziunii și mai protectoare: includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în lista infracțiunilor incriminate de UE

ANEXĂ

DECIZIE A CONSILIULUI privind includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în domeniile criminalității prevăzute la articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 17 alineatul (1),

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83
alineatul (1) al treilea paragraf,

având în vedere aprobarea Parlamentului European¹,

întrucât:

- (1) Toate formele și manifestările de ură și intoleranță, inclusiv discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură, sunt incompatibile cu valori ale Uniunii precum demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, consacrate la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). Respectivele valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.
- (2) Uniunea constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție, în care se respectă drepturile fundamentale și diferitele sisteme de drept și tradiții juridice ale statelor membre. Scopul său este de a asigura un nivel ridicat de securitate, prin măsuri care includ prevenirea și combaterea criminalității, a rasismului și a xenofobiei.
- (3) În temeiul articolului 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), Parlamentul European și Consiliul pot stabili norme minime cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră ce rezultă din natura sau impactul acestor infracțiuni ori din nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună. Aceste domenii ale criminalității sunt enumerate la articolul menționat.
- (4) Lista respectivă a domeniilor criminalității nu permite, în forma sa actuală, stabilirea unor norme minime privind definirea și sancționarea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură.
- (5) Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului² prevede sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive pentru discursurile rasiste și xenofobe de incitare la ură și pentru infracțiunile motivate de ură, care sunt aplicabile în întreaga

¹ JO C [...], [...], p. [...].

² Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal (JO L 328, 6.12.2008, p. 55).

Uniune. Decizia prevede obligația statelor membre de a incrimina discursul de incitare la ură, și anume incitarea publică la violență sau la ură pe criterii de rasă, culoare a pielii, religie, descendență sau origine națională ori etnică. Aceeași obligație se aplică tuturor infracțiunilor, altele decât discursul de incitare la ură, săvârșite din motive rasiste sau xenofobe.

- (6) Necesitatea de a aborda în mod eficace discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură bazate pe alte criterii decât cele vizate de Decizia-cadru 2008/913/JAI, în special pe criterii de sex, orientare sexuală, vârstă și handicap, a fost identificată în strategiile aferente Uniunii egalității, și anume Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025³, Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025⁴ și Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030⁵.
- (7) UE și toate statele sale membre sunt părți la Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap. Articolul 16 privind dreptul de a nu fi supus exploatării, violenței și abuzurilor prevede că părțile ar trebui să adopte toate măsurile legislative, administrative, sociale, educaționale și alte măsuri necesare pentru a proteja persoanele cu handicap. Persoanele cu handicap ar trebui să fie protejate atât la propriul domiciliu, cât și în afara acestuia, împotriva tuturor formelor de exploatare, violență și abuz. Părțile ar trebui să adopte, de asemenea, toate măsurile adecvate pentru a preveni orice formă de exploatare, violență și abuz. Articolul 17 privind protecția integrității persoanei prevede că orice persoană cu handicap are dreptul ca integritatea sa fizică și mentală să fie respectată, în condiții egale cu celelalte persoane.
- (8) După cum s-a recunoscut și la nivel internațional⁶, discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură se caracterizează prin faptul că se bazează pe prejudecăți care îl împing pe autor să săvârșescă acțiuni îndreptate împotriva unor persoane sau grupuri care împărtășesc sau sunt percepute ca împărtășind trăsături care sunt protejate. Ura este o trăsătură specială intrinsecă a ambelor fenomene, reprezentând firul director în acest grup mai larg de infracțiuni.
- (9) Discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură subminează drepturile și valorile fundamentale pe care se întemeiază Uniunea, în special demnitatea umană și egalitatea. În plus, acestea aduc prejudicii nu numai victimelor individuale, ci și comunităților mai largi și societății în general, inclusiv prin efectul lor de restrângere a libertății de exprimare. Discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură reprezintă piedici în calea pluralismului și a toleranței, conducând la polarizare și afectând negativ dezbaterea publică și viața democratică.

³ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”, 5.3.2020, [COM\(2020\)152](#).

⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025”, 12.11.2020, [COM\(2020\) 698](#).

⁵ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030”, 3.3.2021, [COM\(2021\) 101](#).

⁶ A se vedea, de exemplu, Recomandarea nr. R (97) 20 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind „discursul de incitare la ură” și Decizia nr. 9/09 a Consiliului ministerial al OSCE din 2 decembrie 2009 privind combaterea infracțiunilor motivate de ură.

- (10) Libertatea de exprimare și de informare este consacrată la articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și reprezintă una dintre pietrele de temelie ale unei societăți democratice. Incriminarea discursului de incitare la ură este necesară pentru a proteja drepturile și libertățile persoanelor și aceasta răspunde efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune. Orice act legislativ al Uniunii care impune statelor membre să incrimineze discursul de incitare la ură și, prin urmare, care afectează dreptul la libertatea de exprimare ar trebui să fie proporțional și să respecte esența dreptului la libertatea de exprimare.
- (11) Discursul de incitare la ură poate duce nu numai la conflicte, ci și la infracțiuni motivate de ură. Ambele fenomene depășesc frontierele naționale. Discursul de incitare la ură poate fi ușor reprodus și partajat pe scară largă atât online, prin intermediul internetului, inclusiv pe platformele de comunicare socială, cât și offline, prin emisiuni de televiziune, evenimente publice, în presa scrisă și în discursurile politice. Infracțiunile motivate de ură pot fi comise sau facilitate de rețele cu membri din mai multe țări, care inspiră, organizează sau comit atacuri fizice. În sens mai larg, infracțiunile motivate de ură au un efect de propagare în toate statele membre, ceea ce contribuie la un climat de teamă și poate declanșa conflicte sociale.
- (12) Discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură sunt larg răspândite în întreaga Uniune și numărul lor a crescut în ultimii ani. În special, pandemia de COVID-19 a accentuat sentimentele de insecuritate, izolare și teamă. Acest lucru a creat o atmosferă în care discursul de incitare la ură a înflorit, fiind utilizat și pentru a viza populațiile deja marginalizate, ceea ce a condus, de asemenea, la infracțiuni motivate de ură.
- (13) Discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură subminează înseși bazele unei societăți democratice și pluraliste, precum și valorile comune consacrate la articolul 2 din TUE. Gravitatea deosebită a acestor comportamente, având în vedere impactul lor asupra drepturilor și valorilor fundamentale, precum și caracterul lor transfrontalier, impune o acțiune comună la nivelul Uniunii. Este necesar un răspuns comun al Uniunii la nivel de drept penal pentru a aborda în mod eficace provocările generate de discursul de incitare la ură și de infracțiunile motivate de ură. Acesta ar oferi, de asemenea, o protecție coerentă victimelor infracțiunilor motivate de ură și ar acorda totodată celor mai vulnerabile victime ale criminalității acces la măsurile speciale de protecție. O abordare comună ar trebui, de asemenea, să consolideze cooperarea judiciară dintre statele membre, care este indispensabilă având în vedere dimensiunea transfrontalieră a acestor fenomene.
- (14) Prin urmare, discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 83 alineatul (1) din TFUE și pot fi identificate ca fiind un nou „domeniu al criminalității”, pe lângă cele deja enumerate în dispoziția respectivă.
- (15) În consecință, ca primă etapă, este necesară extinderea listei domeniilor criminalității de la articolul 83 alineatul (1) din TFUE pentru a include discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură, fapt care va permite, într-o a doua etapă, adoptarea unei legislații secundare materiale care să stabilească norme minime privind definițiile și sancțiunile pentru discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură.

- (16) Prezenta decizie nu ar trebui să afecteze acțiunile care pot fi întreprinse într-o a doua etapă. În special, aceasta nu împiedică și nici nu aduce atingere domeniului de aplicare și conținutului legislației secundare care urmează să fie propusă ulterior.
- (17) Propunerea Comisiei privind o astfel de legislație secundară ar trebui elaborată în conformitate cu cerințele privind o mai bună legiferare, care prevăd inclusiv o evaluare a impactului și o amplă consultare. În special, Comisia ar trebui să consulte statele membre atunci când pregătește o astfel de legislație secundară, inclusiv cu privire la particularitățile cadrelor legislative naționale privind dreptul penal și drepturile fundamentale,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Discursul de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură sunt identificate ca un nou domeniu al criminalității, în sensul articolului 83 alineatul (1) din TFUE.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*